

Н. В. МУРАШКО*

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
“ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТ: АКТУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ
ТА ПРАКТИЧНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ
(ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТА)”**

11–12 жовтня 2012 р. у м. Києві згідно з Планом спільних заходів між Державною архівною службою України та Федеральним архівним агентством (Російська Федерація) на 2011–2013 рр.¹ відбулася Міжнародна науково-практична конференція “Електронний документ: актуальні завдання та практичне впровадження (життєвий цикл електронного документа)”.

Організаторами конференції виступили Державна архівна служба України, Національна академія державного управління при Президенті України, Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства, Центральний державний електронний архів України. Захід відбувся за підтримки: ТОВ “Арт-мастер”, ТОВ “Фолгат”, ТОВ “ОСГ Рекордз Менеджмент”, ТОВ “Электронные Офисные Системы”, Видавництво “HRD”.

Відкриття конференції відбулося 11 жовтня в приміщенні Національної академії державного управління при Президенті України. Гостями конференції стали близько 150 учасників, серед яких представники державних органів виконавчої влади та органів управління суб’єктів України, місцевого самоврядування, комерційних організацій, засобів масової інформації. Форум привернув увагу цілої низки провідних науковців. У конференції брали участь провідні вчені, представники архівних служб та установ, навчальних і наукових закладів з Естонії, Литви, Республіки Білорусь, Республіки Казахстан, Російської Федерації, США.

Головна мета конференції полягала в обговоренні актуальних теоретико-методологічних та практичних проблем впровадження електронних документів, що постають перед документознавцями й архівістами на сучасному етапі розвитку інформаційного суспільства, окреслення можливих шляхів вирішення зазначених проблем.

Робота конференції відбувалася у форматі двох пленарних засідань та трьох наукових секцій. Також було організовано виставки продукції приватних компаній, що працюють у сфері електронного документоо-

---

* *Мурашко Наталія Віталіївна* – науковий співробітник науково-інформаційного відділу Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства.

У президії (зліва направо): директор Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства Олександр Гаранін, заступник Голови Державної архівної служби України Ольга Музичук, перший віце-президент Національної академії державного управління при Президентові України Костянтин Ващенко, директор Центрального державного електронного архіву України Олена Ус, директор Департаменту забезпечення документообігу, контролю та роботи зі зверненнями громадян Секретаріату Кабінету Міністрів України Олег Коваль та завідувач відділу документознавства Всеросійського науково-дослідного інституту документознавства та архівної справи Віра Іртікова.

бігу та збереженості електронних документів, друкованих видань Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства.

На відкритті конференції з вітальним словом до учасників звернувся: перший віце-президент Національної академії державного управління при Президентові України, доктор політичних наук, заслужений економіст України Костянтин Ващенко; заступник Голови Державної архівної служби України Ольга Музичук; керівник управління роботи з документами Головного управління документального забезпечення Адміністрації Президента України Марина Фролова, директор Департаменту забезпечення документообігу, контролю та роботи зі зверненнями громадян Секретаріату Кабінету Міністрів України Олег Коваль, директор Центрального державного електронного архіву України Олена Ус.

Зокрема, Костянтин Ващенко зазначив, що сучасні технології електронного урядування є однією із технологічних основ інформаційного суспільства, до яких передові країни світу давно вже адаптували свої

Доповідь виголошує заступник віце-президента Національної академії державного управління при Президентові України Андрій Семенченко (крайній справа), в центрі – лектор Інституту книгознавства та документознавства факультету комунікацій Вільнюського університету, головний спеціаліст відділу нагляду за документообігом Нового державного архіву Литви Дануте Контрімавічене (Литва), ліворуч – експерт і розробник рішень, начальник відділу аналізу та методології компанії “ЕОС” Олена Антошечкіна (Російська Федерація).

системи державного управління. Саме тому в Україні також постало питання впровадження і розвитку електронного урядування, однією з передумов якого є застосування електронного документообігу в державному управлінні. Ольга Музичук у своєму виступі підкреслила, що до участі у конференції запрошено широке коло фахівців, чільне місце серед яких посідають архівісти, оскільки саме вони найкраще розуміють, з якими проблемами можуть зіткнутися органи виконавчої влади при передаванні електронних документів на державне зберігання, а архівні установи – при довговічному зберіганні архівних електронних документів.

На пленарному засіданні 11 жовтня 2012 р. із доповідями виступили: директор Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства, кандидат історичних наук Олександр Гаранін, заступник директора Історико-архівного інституту Російського державного гуманітарного університету, кандидат історичних наук, доцент Олена Алексеева, завідувач відділу документознавства Всеросійського науково-дослідного інституту документознавства та архівної справи, експерт Гільдії управляючих документацій Віра Іртікова, лектор відділу інформаційної освіти Вільяндиської академії культури

Доповідь лектора відділу інформаційної освіти Вільяндиської академії культури Тартуського університету Вейко Берендсен (Естонія), праворуч – керівник відділу інформаційних технологій, КДУ “Державний архів” управління архівів і документації Східно-Казахстанської області Інесса Носова (Республіка Казахстан).

Тартуського університету Вейко Берендсен, керівник відділу інформаційних технологій КДУ “Державний архів” управління архівів і документації Східно-Казахстанської області Інесса Носова, лектор книгознавства та документознавства факультету комунікацій Вільнюського університету, головний спеціаліст відділу нагляду за документообігом Нового державного архіву Литви Дануте Контрімавічене, заступник віце-президента Національної академії державного управління при Президентові України, доктор наук з державного управління, професор Андрій Семенченко, заступник директора Центрального державного електронного архіву України, кандидат історичних наук Юрій Ковтанюк, провідний аналітик комп’ютерних систем ТОВ “Арт-мастер” Світлана Кузнецова, експерт і розробник рішень, начальник відділу аналізу та методології ТОВ “Електронные Офисные Системы” Олена Антошечкіна.

Заступник директора Історико-архівного інституту Російського державного гуманітарного університету Олена Алексеєва у своїй доповіді “Правове регулювання роботи з електронними архівними документами в Російській Федерації” відзначила, що в результаті розвитку інформаційних і телекомунікаційних технологій електронний документообіг набув значного поширення у всіх сферах життя суспільства. Проте існує загроза втрати ретроспективної документальної спадщини сучас-

Доповідь виголошує заступник директора Центрального державного електронного архіву України Юрій Ковтанюк.

ним суспільством, оскільки архівна галузь ще не повною мірою готова до викликів технічного прогресу. Ця проблема актуальна для архівних служб усього світу, і її вирішення на рівні застосовуваних методів і технологій архівного зберігання електронних документів ще далеке від завершення.

Керівник відділу інформаційних технологій управління архівів і документації Східно-Казахстанської області Інесса Носова у доповіді “Електронний архів у Східно-Казахстанській області” зазначила, що інформатизація архівів неможлива без технічної інфраструктури. В даний час технічне оснащення державних архівів Східно-Казахстанської області відповідає всім необхідним вимогам для того, щоб Державною установою “Управління архівів і документації Східно-Казахстанської області” та державними архівами Казахстану електронна державна послуга “Видача архівних довідок” надавалася через веб-портал “електронного уряду”.

Після пленарного засідання робота продовжилась за трьома секційними напрямками: “Електронні документи і теоретичні питання документознавства і архівознавства”, “Електронний документ у документальній системі установи та проблеми архівного зберігання електронного документа”, “Законодавче регулювання у сфері електронного докумен-

Представники делегації Республіки Казахстан (зліва направо): начальник відділу з роботи з архівами юридичних осіб Центрального державного архіву Комітету інформації та архівів Міністерства зв'язку та інформації Республіки Казахстан Ляззат Аміргожина, директор Центрального державного архіву науково-технічної документації Гуляйхан Сарсенова, заступник директора Центрального державного архіву науково-технічної документації Баян Жуматаєва, заступник директора Центру науково-технічної інформації з документознавства та архівної справи Комітету інформації та архівів Міністерства зв'язку та інформації Республіки Казахстан Турар Абуталієв.

тообігу”. Доповідачі та учасники секцій мали можливість поділитися своїми доробками, запозичити досвід колег та подискутувати.

Модераторами секції “Електронні документи і теоретичні питання документознавства і архівознавства” були відзначені доповіді завідувача відділу документознавства Казанського державного енергетичного університету, кандидата історичних наук, доцента Галини Двоєносової “Документ як інформаційний об’єкт і соціальний феномен”, завідувача відділу документознавства Білоруського науково-дослідного інституту документознавства та архівної справи Андрія Сукача “Повідомлення електронної пошти як частина документального фонду організації”, асистента кафедри документознавства і інформаційної діяльності Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу Оксани Лаби “До визначення поняття “Електронне діловодство”.

Найбільший інтерес та обговорення під час роботи секції “Електронний документ у документаційній системі установи та проблеми архівного зберігання електронного документа” викликали наукові доповіді: “Підготовка оперативного електронного документа до архівного

Модератори секції "Електронні документи і теоретичні питання документознавства та архівознавства" (зліва направо): директор Інституту державного управління і права Київського національного університету культури і мистецтв Валентина Бездрабко, завідувач відділу документознавства Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства Сергій Кулешов.

зберігання" (Ніна Казієва, аналітик комп'ютерних систем ТОВ "Арт-мастер" (Україна)), "Доступ державних архівів до електронних документів НАФ, що знаходяться на зберіганні в Центральному державному електронному архіві України" (Олег Загородній, головний спеціаліст сектору використання інформації документів Центрального державного електронного архіву України), "Механізми здійснення електронного документообігу в місцевих органах виконавчої влади: практика впровадження" (Володимир Ключевський, начальник відділу контролю Херсонської обласної державної адміністрації).

За результатами роботи секцій були прийняті наступні рекомендації, частина з яких була внесена до резолюції конференції:

- продовжити роботу над визначенням правового статусу документів з електронними носіями;
- посилити роботу з джерелами комплектування архіву з метою обліку їх потреб у знищенні документів нетривалого строку зберігання;
- прискорити прийняття нормативно-правових актів, що унормовують організацію електронного документообігу, роботу з електронними документами в діловодстві і підготовку їх передачі на архівне зберігання;

Під час пленарного засідання конференції в приміщенні комплексу споруд
центральної державних архівних установ України.
12 жовтня 2012 р.

- продовжити роботу над розвитком термінологічного апарату;
- посилити науково-дослідну роботу, пов'язану з архівним зберіганням електронних документів.

Заступник Голови Державної архівної служби України Ольга Музичук підбила підсумки засідання секцій. Виступи доповідачів засвідчили, що за останні два роки покращилося науково-методичне забезпечення електронного документообігу, виконано ряд науково-дослідних проектів, підготовлено проекти нових нормативно-правових актів, що унормовують електронний документообіг, роботу з електронними документами у діловодстві, їх підготовку до передавання на архівне зберігання, нормативні акти щодо приймання-передавання електронних документів на архівне зберігання до державних архівів, їх облік, зберігання та доступ до них.

Другий день роботи конференції відбувався у приміщенні комплексу споруд Центральної державних архівних установ України у форматі пленарного засідання. Модераторами виступили заступник Голови Державної архівної служби України Ольга Музичук та директор Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства, кандидат історичних наук Олександр Гаранін.

Тематика виступів охоплювала проблеми вибору технологій зберігання електронної інформації (Юрій Забенько – “До питання про вибір

Учасники Міжнародної науково-практичної конференції “Електронний документ: актуальні завдання та практичне впровадження (життєвий цикл електронного документа)” в приміщенні комплексу споруд центральних державних архівних установ України. 12 жовтня 2012 р.

технологій довгострокового зберігання електронної інформації”, Петро Марченко та Андрій Чекатков – “Уніфікований інформаційний об’єкт для обміну та зберігання електронних документів”), зберігання аудіовізуальних документів (Тетяна Ємельянова – “Проблеми архівного зберігання оцифрованих аудіовізуальних документів”, Оксана Хандошко – “Збереження аудіовізуальної спадщини – світовий досвід в оцифровці”), захисту інформаційних систем (Тарас Курпрунець – “Новий погляд на системи термінального доступу як на засіб покращення показників надійності, сукупної вартості володіння та захищеності інформаційних систем в архівній галузі України”), методики відображення інформації, що міститься в електронних документах (Андрій Баранцев – “Пошук та відображення інформації на растрових зображеннях текстів, що містяться в електронних документах”). Обговорення наукових доповідей на засіданні пройшло на високому науковому рівні, в рамках дискусій з поміркованою полемікою та великим зацікавленням.

Після підбиття підсумків роботи конференції, які провела заступник Голови Державної архівної служби України Ольга Музичук, на учасників чекала екскурсія до Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника.

У результаті роботи міжнародної науково-практичної конференції було прийнято резолюцію², де виділені спільні проблеми у сфері

управління документаційними процесами в різних країнах та окреслено шляхи вирішення проблем впровадження електронного документообігу. Конференція відбулася на високому науковому й організаційному рівнях, цікаво й насичено, що відзначали господарі та гості, які плідно попрацювали на пленарних засіданнях та секціях і поверталися додому, збагачені корисним досвідом та цікавими ідеями.

---

¹ План спільних заходів Державної архівної служби України і Федерального архівного агентства (Російська Федерація) на 2011–2013 рр. від 14 квітня 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <http://undiasd.archives.gov.ua/doc/plan.pdf>. – Назва з екрана.

² Резолюція Міжнародної науково-практичної конференції “Електронний документ: актуальні завдання та практичне впровадження” (життєвий цикл електронного документа). [Електронний ресурс]. – Режим доступу – http://undiasd.archives.gov.ua/doc/konferenciji/2012_10_11-12_rezol_ua.pdf. – Назва з екрана.